

De Overstap

In de nieuwsbrief van december hebben wij u al geïnformeerd over de intensievere samenwerking met het Hendrik Pierson College (HPC). In deze nieuwsbrief vertellen we u meer over het wáárom van deze samenwerking en wat dit concreet betekent voor de leerlingen van groep 7 van onze school (LvB).

10-14 Onderwijs

U heeft het de afgelopen maanden vast vaker op het nieuws gelezen of gehoord: Nederlandse kinderen worden te vroeg geselecteerd voor de middelbare school. En eenmaal op een bepaalde onderwijsroute geplaatst is het niet zo gemakkelijk om van onderwijsrichting te veranderen. Naar een hoger of een lager niveau bijvoorbeeld. Of naar een meer praktische richting. Dit betekent dat het schooladvies van de basisschool sterk bepalend is voor de rest van hun schoolcarrière.

Dit, terwijl kinderen zich juist op de leeftijd van 10-14 jaar heel verschillend ontwikkelen. Sommigen van hen zitten in een enorme groeispurt en zijn aan het puberen. Ze zijn op zoek naar nieuwe ervaringen en uitdagingen. Anderen zijn meer laatbloeiers, dromers of zijn snel afgeleid en hebben voor alles wat meer tijd nodig. Weer anderen kijken al in groep 7 reikhalzend uit naar alle kansen van het middelbaar onderwijs. Ze hebben het wel zo'n beetje gezien op die basisschool!

In veel landen om ons heen – zie bijvoorbeeld Denemarken, Finland, Zweden, Duitsland - kiezen kinderen pas op hun veertiende hun definitieve studierichting. Dan zijn ze op een leeftijd dat ze beter in beeld hebben, wat ze willen en wat ze aan kunnen. KBL of theorie, Atheneum of gymnasium? Mavo of havo? De techniekrichting of horeca? Met veertien jaar wordt pas de richting bepaald.

Nederland volgt nu die landen. Op steeds meer scholen krijgen leerlingen de kans om op latere leeftijd te kiezen voor hun definitieve schoolrichting. Deze mogelijkheid wordt hier 10-14 Onderwijs genoemd.

10-14 Onderwijs is een onderwijsroute die niet alleen tot doel heeft leerlingen op het juiste onderwijstraject te plaatsen, maar vooral ook probeert aan te sluiten bij de capaciteiten en belangstellingswerelden van ieder kind afzonderlijk.

Als LvB en het HPC zijn we erg enthousiast over 10-14 Onderwijs. We hebben als samenwerkende scholen besloten om dit ook 'voor de regio Zetten' aan te bieden. Wij noemen het programma 'De Overstap'.

De Overstap

De Overstap is een onderwijsprogramma van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. Een programma waarin veel aandacht is voor wat kinderen (aan)kunnen, voor hun eigen leerwensen en voor de zogenaamde 21^e – eeuwse vaardigheden; samenwerken, werken met de computer, onderzoek doen, presenteren. Vaardigheden die je in de toekomst hard nodig hebt.

De Overstap is een programma dat ontwikkeld is (wordt) door leerkrachten van onze school en van het HPC. Het programma van onze school en het HPC sluiten dan ook naadloos op elkaar aan.

Wat kinderen al kennen en kunnen hoeft op het HPC dan ook niet opnieuw geleerd te worden. En als kinderen ergens meer moeite mee hebben, krijgen ze extra tijd en begeleiding. In onderwijstermen heet dat 'werken aan een doorlopende ontwikkellijijn'.

De intentie van De Overstap is dat leerlingen lekker in hun vel zitten en ze het beste uit zichzelf halen. Ze zich gelukkig voelen! Kinderen leren het meest en met het meeste plezier als je aansluit op wat ze willen en kunnen leren. We geven de leerlingen dan ook veel tijd en ruimte om de schoolloopbaan te kiezen die precies bij hen past.

De vijf V's

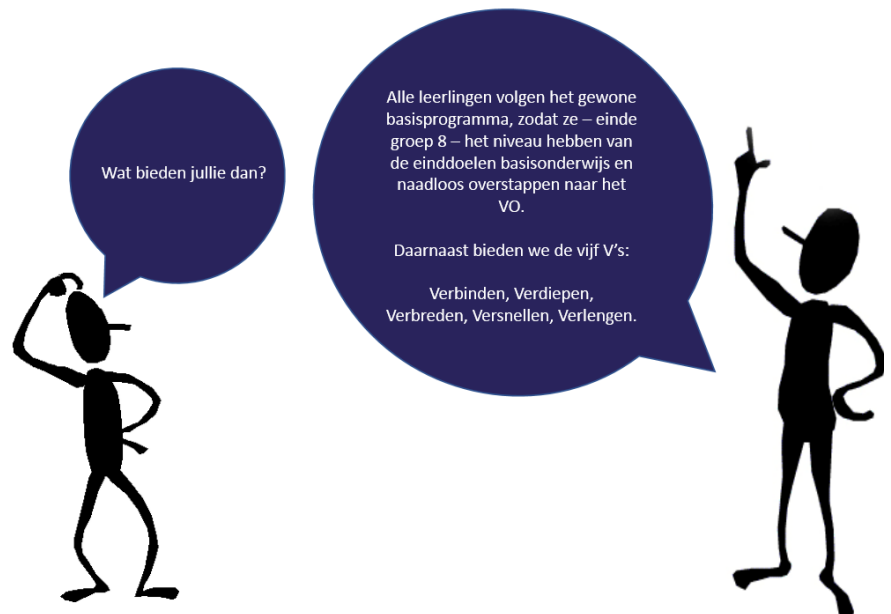
Wij hebben het programma van De Overstap ook wel het programma van de vijf V's genoemd, waarbij de V's staan voor Verbinden, Verdiepen, Verbreden, Versnellen en Verlengen.

Verbinden: De kinderen houden gewoon hun eigen groep. Dit omdat we het belangrijk vinden dat het kind onderdeel uitmaakt van zijn/haar eigen groep, waar zijn vriendjes en vriendinnetjes in zitten.

Verbinden doen we ook met de twee scholen: onze scholen stemmen de pedagogische aanpakken en leerinhouden goed op elkaar af.

Verdiepen: De leerling krijgt de gelegenheid om dieper op de leerstof in te gaan wanneer hij/zij dat aankan.

Verbreden: De leerling krijgt de kans om al een bepaald vak te volgen op het HPC als hij/zij dat aan kan en dat graag wil.

Versnellen: De leerling die zich bepaalde leerstof sneller eigen maakt, krijgt daartoe alle ruimte en mag op een hoger niveau doorwerken.

Verlengen: De leerling die langzamer werkt of meer moeite heeft met de leerstof krijgt daarvoor extra tijd.

Hoe ziet het programma eruit?

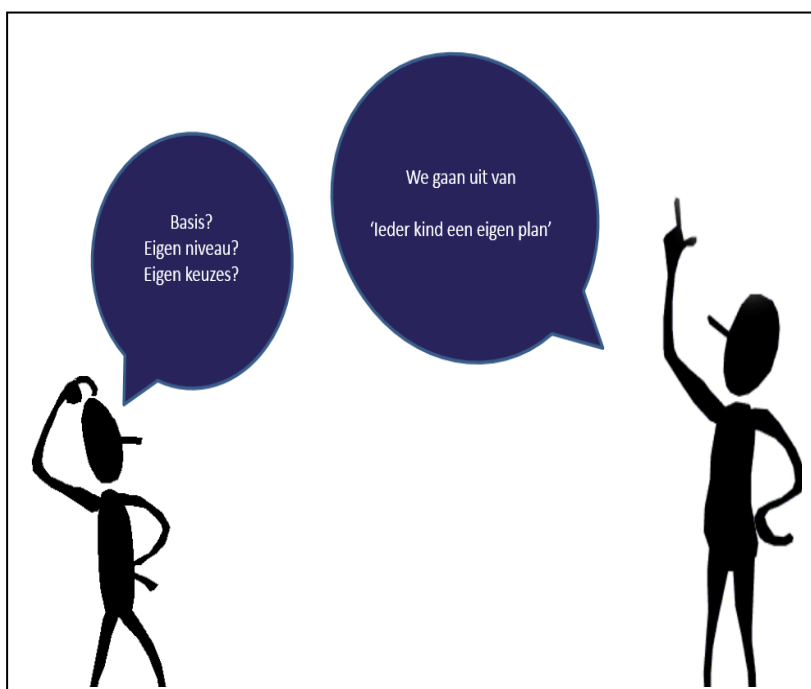
Wat de kinderen als basiskennis moeten kennen en kunnen op de basisschool en in het voortgezet onderwijs verandert niet. Dat zijn namelijk 'vastgestelde programma's'. Deze programma's blijven de basis van het programma De Overstap.

Leerlingen van groep 7 en daarna groep 8 krijgen gewoon iedere dag les in rekenen en taal. Op eigen niveau maken zij de oefeningen en opdrachten. Hierbij maken zij gebruik van een laptop, die ze van school krijgen. Verkeerslessen en Engels worden ook met de hele klas gevolgd en als dat kan - op eigen niveau geoefend. Het vak Engels wordt gegeven door een vakleerkracht Engels. Sporten is een echte groepsactiviteit en gaan we op het HPC doen.

In het middagprogramma werken we aan Aardrijkskunde, Geschiedenis, Natuur en aan Kunst. Deze programma's voeren we soms uit met leerkrachten van het HPC die dan bij ons komen, of we gaan daarvoor naar het HPC. Omdat het technologie lokaal of het tekenlokaal op het HPC natuurlijk veel spannender is dan het 'eigen lokaal' van LvB!

In de loop van groep 7 en daarna ook in groep 8, en in klas 1 en 2 van HPC zullen we meer gaan kijken op welke wijze we 'een maatwerk' programma aan de kinderen kunnen bieden. Sommige leerlingen willen misschien meer onderzoeken, anderen willen meer met hun handen bezig zijn en weer anderen willen zich helemaal verliezen in een bepaald onderwerp. Hiervoor krijgen ze alle ruimte.

Op het eind van groep 8 kunnen de leerlingen 'naadloos overstappen' naar klas 1 van het Overstapprogramma op het HPC. Maar ze kunnen uiteraard ook kiezen voor de 'gewone' brugklas VMBO-Mavo-Havo-Atheneum of Gymnasium. Op het HPC of ergens anders. Die keuzevrijheid blijft!

In de eerste twee jaar op het HPC wordt steeds goed gekeken welk uitstroomprogramma van klas 3 het beste bij hem of haar past.

We gaan dan ook steeds meer in verschillende niveaus werken. Maar ook in maatjes- en in tutorgroepjes, waarbij oudere leerlingen van het HPC de Overstap leerlingen begeleiden.

Na het tweede jaar van het HPC stromen leerlingen door naar klas 3 Vmbo-Mavo-Havo Atheneum of Gymnasium.

Bij de invulling van het totale leerprogramma, zowel op LvB als op het HPC speelt de leerling zelf steeds meer een belangrijke rol. Maar ook zijn/haar ouder(s). Omdat we vinden dat we in 'de driehoek kind-ouder-leerkracht' het meeste met elkaar kunnen bereiken.

Vragen

U heeft vast nog veel vragen! Stel ze ons gerust.

Samen met de teams van LvB en het HPC en samen met de ouders werken we de komende maanden aan een verdere uitwerking van ons programma. Zodat we in augustus helemaal voorbereid met dit programma kunnen starten in groep 7.

We kiezen hierbij voor 'De Zettense Maat'. Dat betekent dat alle stapjes goed overdacht moeten zijn, voordat we ze uitvoeren. En we vinden het belangrijk dat de ouders van de leerlingen van onze scholen ook meedenken en hun reacties geven.

Ondertussen weten we dat ook andere scholen in de omgeving belangstelling hebben voor dit programma van De Overstap en we zullen dan ook zeker met hen het e.e.a. afstemmen.

Een ander initiatief van 10-14 onderwijs stond recentelijk in de Gelderlander.
<http://www.gelderlander.nl/nijmegen/tienercollege-moet-overstap-naar-middelbare-makkelijker-maken~a833f2f7/>

Namens de ontwikkelgroep 'De Overstap'

Jos Schoenmakers
Directeur basisschool Dr. Lammerts van Bueren